

Затверджено Вченою Радою ОНУ
імені І.І. Мечникова
від "20" грудня 20 16 р. № 4

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І.МЕЧНИКОВА
(повна назва вищого навчального закладу)

кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

В.М. Хмарський
Хмарський В.М.

_____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти _____ третій (доктор філософії) _____

Спеціальність _____ 053 «ПСИХОЛОГІЯ» _____
(код і назва спеціальності (тей))

Інститут/факультет _____ Факультет психології та соціальної роботи _____
(назва інституту, факультету)

2017-2020

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Педагогіка вищої школи».

Розробник: Цокур О.С., д.пед.н., професор, зав. кафедри педагогіки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол №1 від “___” серпня 2017 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(проф. О.С. Цокур)
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від “___” _____ 2017 р.

Голова НМК

(підпис)

(доц. Т.В. Телецька)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “___” _____ 2018 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “___” _____ 2019 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Загальна кількість кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 5 ІНДЗ* – <u>Проект з мультимедійною презентацією</u>	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія Рівень вищої освіти: <u>третій (освітньо-науковий)</u>	Дисципліна за вибором	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		4-й	4-й
		<i>Лекції</i>	
		8	8
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		-	-
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		82	82
		у т.ч. ІНДЗ: - 30 годин	
Форма підсумкового контролю: Залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є теоретична підготовка аспірантів до здійснення дидактичної, науково-методичної й інноваційної педагогічної діяльності у вищій школі шляхом формування їх інтересу, здатності й готовності до самостійного пізнання актуальних проблем методології, дидактики та теорії виховання у вищій школі, опанування сучасних технологій з організації професійної освіти майбутніх фахівців, управління їхньою самостійно-дослідницькою та науковою діяльністю.

Основні завдання курсу:

- розкрити сутність основних теоретичних концепцій і методологічних підходів, категорій і понять, закономірностей та принципів навчання і виховання студентів закладу вищої освіти;
- забезпечити практичне оволодіння аспірантами традиційних й інноваційних методів, форм та технологій навчання й виховання студентів;
- розкрити теоретичні підходи й забезпечити опанування аспірантами провідних стратегій діяльності сучасного викладача й куратора (тьютора, коуча) студентської академічної групи по формуванню соціально й професійно важливих якостей особистості;
- ознайомити з основами освітнього менеджменту у закладі вищої освіти;
- долучити до усвідомлення значущості педагогічних інновацій для подальшої модернізації вищої школи.

Процес вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» спрямований на формування елементів наступних компетентностей аспірантів:

КСО. 01 – здатність виконувати норми національного та міжнародного законодавства;

КСО.06 – екологічна грамотність, здатність оцінювати вплив антропологічного фактору на довкілля та вести здоровий спосіб життя;

КСО.07 - здатність вирішувати нестандартні завдання та приймати рішення в умовах невизначеності

КСО. 09 – здатність планувати, розробляти й реалізувати різнопланові заходи щодо організації навчального процесу;

КЗН. 01 – базові уявлення про основи психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури та соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей;

КЗП.04 – базові знання з теорії та практики комплексного підходу до профілактики девіантної поведінки у молодіжному середовищі;

КЗП.08 – поширення знань про психофізіологічні дослідження із застосуванням поліграфа та використання психофізіологічного дослідження для розв'язання прикладних завдань виявлення у людини прихованої інформації;

КЗП.09 – досконалі знання в галузі соціалізація та професіоналізація особистості у ВНЗ;

КЗП. 14 – базові знання та практичне володіння методами і технологіями навчання у вищій школі;

КЗП.15 – здатність до виявлення актуальних потреб потенційних клієнтів, співробітників, керівників;

КСП.02 – спеціальні знання про взаємодію суспільства та особистості: поняття рефлексії, ідентифікації, емпатії. Групова сумісність та згуртованість групи. Роль лідера в колективі.

КСП.04 - базові уявлення про психодіагностичні та тренінгові методи і технології, що застосовуються у роботі з різними верствами населення

КСП.08 – розширенні знання про роль психопрофілактики в охороні психічного здоров'я та психологічного благополуччя особистості;

КСП.12 - поглиблене знайомство з соціально – психологічними особливостями соціальної роботи з особистістю та малою групою.

Очікувані результати навчання:

- вміти пропагувати серед студентів та учнів права, свободи та обов'язки людини і громадянина, що закріплені Конституцією України;

- використовувати основні положення міжнародних конвенцій, угод тощо, до яких приєдналась Україна;

- вміти планувати навчальний процес, реалізувати різнопланові заходи для їх виконання;

- вміти фізично і розумово самовдосконалюватися, використовувати фізичні вправи з метою збереження та зміцнення власного здоров'я як складової ефективної професійної діяльності;

- вміти адаптуватися до нових ситуацій, що виникають в ході професійної діяльності і потребують переоцінки накопиченого досвіду та власних можливостей

- вміти створити творчу атмосферу та організувати культурні заходи в учнівських та студентських колективах, на основі національних та міжнародних досягнень культури;

- вміти використовувати соціально-психологічних методів діагностики молодіжної девіації;

- володіти прийомами попередження девіації серед студентської молоді;

- вміння використовувати сучасні методи превенції та запобігання поведінки, що відхиляється серед молоді;

- володіти навичками встановлення протипоказань для проведення психофізіологічного обстеження відносно особи конкретного обстежуваного;

- вміти практично проводити аналіз взаємозв'язку, ролі і місця пам'яті, уваги, емоцій, установок та інших психічних процесів в механізмах психофізіологічного дослідження неправдивої поведінки;

- засвоїти модель цілісної соціально-професійної компетентності;

- вміти визначати методи комплексного впливу на студента вищого навчального закладу (технологічного та соціального);
- вміти планувати та організовувати навчальний процес у ВНЗ, застосовувати сучасні освітні технології;
- досліджувати стан розвитку особистості студента та академічної групи з використанням сучасних науково-дослідницьких методів
- володіти принципами ефективної мотивації себе та клієнтів, співробітників, керівників
- володіти принципами ефективної комунікації на усіх етапах взаємодії з потенційними клієнтами, співробітниками.
- володіти практичними навичками дослідження міжособистісних відносин в групі, координаційної взаємодії при виконанні спільних завдань.
- розрізняти особливості міжособистісної взаємодії на різних етапах онтогенезу;
- вміти розробляти найбільш ефективні психодіагностичні методи, адаптуючи їх до психодіагностичних цілей;
- вміти проводити різні за формою та найбільш ефективні тренінгові методи і технології, адаптуючи їх за психотехнічними цілями;
- вміти обирати систему заходів, спрямованих на охорону психічного здоров'я, поліпшення виробничих і побутових умов життя людей;
- знати методи та засоби пропаганди психогігієнічних знань і здорового способу життя, використовувати психологічне просвітництво.
- вміти застосовувати знання психології для опису закономірностей функціонування і розвитку психіки в нормі та патології;
- вміти використовувати професійно-профільовані знання у забезпеченні посередництва між особистістю та родиною, між різними структурами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен знати і розуміти сутність:

- актуальних проблем розвитку вищої освіти в Україні та світі, шляхів і способів оновлення змісту виховання і навчання студентів в умовах модернізації вищої освіти в контексті євроінтеграції, інтерналізації міграції, інформатизації та глобалізації суспільства;
- державних нормативних документів про освіту і вищу освіту;
- мети, завдань та тенденцій розвитку вищої освіти в Україні та світі;
- стратегічних завдань та пріоритетних напрямів модернізації та реформування національної системи вищої освіти;
- загальних основ і специфіки педагогіки вищої школи;
- методів та методики проведення наукових педагогічних досліджень в галузі дидактики вищої школи й теорії виховання студентів;
- дидактики (теорії навчання й освіти) вищої школи;
- структури освітнього процесу у вищій школі, його зміст, форми, методи і засоби;
- провідних форм організації освітнього процесу у вищій школі;
- видів навчальних занять, основ методики їх проведення;
- педагогічної інноватики в системі вищої освіти;
- сучасних вимог до професіоналізму особистості та діяльності викладача вищої школи, його ролі і місця у процесі вдосконалення освітньо-професійних програм і планів;
- мети і провідних завдань професійного виховання студентів;
- способів формування національної свідомості студентської молоді, її громадянської, гендерної, моральної та професійної культури;
- основних напрямів виховання студентів у процесі навчання та у позанавчальний час.

Аспірант повинен вміти:

- аналізувати основні нормативні та державні документи про вищу освіту та функціонування закладу вищої освіти;
- працювати з науково-педагогічними й дидактико-методичними першоджерелами;

- застосовувати отримані теоретичні знання у практиці навчання й виховання студентів;
- організувати освітній процес у вищій школі із урахуванням традиційних та новітніх технологій навчання й виховання студентів;
- прогнозувати наслідки впровадження педагогічних інновацій у вищій школі;
- аналізувати навчально-методичні комплекси дисциплін;
- розробляти робочі програми з дисциплін спеціалізації;
- розробляти плани-конспекти лекцій, практичних, семінарських занять для здобувачів вищої освіти;
- складати портфоліо для навчальних тем дисциплін спеціалізації;
- проектувати й ефективно застосовувати різні способи й засоби контролю академічних успіхів студентів, а також здійснювати моніторинг якості освітнього процесу;
- забезпечувати демократичний, особистісно зорієнтований, гуманістичний стиль керівництва в сфері вищої освіти.

ІІ.ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Тема1. Предмет, завдання і соціальна місія педагогіки вищої школи.

Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук, її роль у процесі євроінтеграції і модернізації вищої освіти. Категорії педагогіки вищої школи: професійне виховання, вища освіта, навчання впродовж дослідження, формування і розвиток особистості студента як суб'єкта навчання та майбутнього фахівця, освітній процес, професійне самовиховання. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками: філософією, соціологією, політологією, соціальною, віковою і педагогічною психологією, логікою, інформатикою, математичною статистикою, методиками викладання навчальних дисциплін. Актуальні проблеми теорії і практики сучасної педагогіки вищої школи.

Тема 2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи.

Методологія наукового педагогічного дослідження. Сутність поняття «методологія», «методологія педагогіки вищої школи». Етапи наукового педагогічного дослідження. Принципи наукового педагогічного дослідження. Принцип цілісного вивчення педагогічного явища чи процесу. Принцип комплексного використання методів дослідження під час вивчення проблем педагогіки вищої школи. Принцип об'єктивності. Принцип єдності вивчення і виховання особистості студента. Принцип одночасного вивчення студентського колективу і особистості. Принцип історизму. Принцип поєднання наукової сміливості з найбільшою передбачливістю. Принцип глибинного розгляду досліджуваної проблеми. Принцип педагогічної ефективності. Основні вимоги до проведення науково-педагогічного дослідження у галузі дидактики вищої школи: загальні та специфічні. Логіка наукового педагогічного дослідження. Складові елементи дослідження. Методи наукового педагогічного дослідження. Характеристика емпіричних та теоретичних методів дослідження. Методи математичної статистики. Специфіка науково-педагогічної діяльності магістранта як викладача-дослідника проблем вищої школи.

Тема 3. Історія і тенденції розвитку вищої освіти

Виникнення університетів в Європі в епоху середньовіччя. Модель «Підприємницького університету». Модель «Академічного університету». «Корпоративні університети». Модель «Регіонального університетського комплексу». Модель «Відкритого університету». Переваги і недоліки організації освітнього і наукового процесу у різних моделях організації університетської освіти. Системи вищої освіти в зарубіжних країнах: США, Великобританії, Німеччині, Франції, Італії та ін. Стратегічні завдання, пріоритетні напрями та основні шляхи реформування вищої освіти в Європі та світі.

Перші вищі навчальні заклади в Україні: Острозька академія, Києво-Могилянська академія. Провідні класичні університети України. Історія виникнення і розвитку Новоросійського (Одеського) імператорського університету. Сучасна система вищої освіти України в умовах євроінтеграції і модернізації. Ступені і рівні вищої освіти. Специфіка класичної університетської освіти у сучасних умовах: проблеми і перспективи. Шляхи підвищення соціальної відповідальності вищої освіти України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Специфіка організації процесу навчання у вищій школі.

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Сутність процесу навчання у вищій школі, його структура і функції. Обопільний характер процесу навчання. Психолого-педагогічні основи навчально-пізнавальної діяльності студентів. Специфічні особливості сучасного процесу навчання у вищому навчальному закладі. Дидактичні моделі змісту вищої освіти. Види навчання. Зміст стандартизації і гуманізації навчання у вищій школі. Документи, що визначають зміст освіти у вищому навчальному закладі (Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи). Планування навчального процесу на факультеті, кафедрі.

Тема 2. Дидактичні підходи і принципи, методи і форми навчання у вищій школі

Характеристика провідних дидактичних парадигм. Компетентнісний підхід як нова парадигма вищої освіти України. Принципи навчання у вищому навчальному закладі. Методи організації навчального процесу у вищій школі. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Наочні методи навчання. Практичні методи навчання. Методи навчання залежно від типу пізнавальної діяльності. Методи навчання за логікою передачі інформації. Методи стимулювання обов'язку і відповідальності. Проблемне навчання у вищому навчальному закладі. Організаційні форми роботи у вищих навчальних закладах. Лекції та методика їх проведення. Функції і види лекцій у вищій школі. Оцінка якості лекції. Семінарські та практичні заняття у вищих навчальних закладах. Критерії оцінювання якості семінарських занять. Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота студентів.

Тема 3. Сучасні технології навчання у вищій школі

Поняття технології і виду навчання. Характеристика технологій диференційованого, проблемного, активного, інтерактивного, евристичного, модульного навчання. Ігрові технології навчання. Інформаційні технології навчання. Особистісно орієнтований, компетентнісний, андрагогічний та контекстний підходи як концептуальна основа сучасних технологій навчання у вищій школі.

Тема 4. Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі

Поняття педагогічного контролю у вищих навчальних закладах, його мета і провідні функції. Основні форми і види контролю знань, умінь, навичок студентів. Вимоги до оцінки знань і предметних компетенцій студентів. Тестування. Методи контролю і самоконтролю ефективності навчально-пізнавальної та самостійно-дослідницької діяльності студентів. Моніторинг якості освітніх досягнень студентів та професійної діяльності викладачів.

Тема 5. Студент як суб'єкт навчання і здобувач вищої освіти

Закономірності розвитку і формування особистості студента як суб'єкта навчальної діяльності, наукового й професійного пізнання. Особливості адаптації студентів до навчання у вищому навчальному закладі. Характеристика студентства як специфічної вікової та соціальної групи. Типологія студентів. Програма і методика вивчення особистості студента та колективу академічної групи. Індивідуальні особливості, гендерні й соціальні характеристики студентів та їх урахування в освітньому процесі вищої школи. Технологія розробки індивідуального освітнього маршруту студента.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Специфіка організації процесу виховання у вищій школі

Поняття виховання, професіоналізації і соціалізації студентів. Мета і провідні завдання національного виховання студентів у вищому навчальному закладі. Основні напрями виховання студентів у процесі навчання та позанавчальній діяльності вишу. Позааудиторна виховна робота студентів. Студентське самоврядування і його роль у вдосконаленні виховної і культурно-дозвілєвої діяльності студентів.

Тема 2. Принципи, методи і форми виховання у вищій школі

Принципи соціального, наукового й професійного виховання студентської молоді. Характеристика традиційних та інноваційних форм і методів виховання студентів у вищому навчальному закладі. Провідні види і технології виховання студентів: правове, громадянське, полікультурне, гендерне, моральне, естетичне, валеологічне, професійне. Професійне самовиховання.

Тема 3. Виховна робота куратора академічної групи

Статус куратора у вищому навчальному закладі. Роль та функції куратора академічної студентської групи. Особливості й напрями виховної діяльності куратора академічної групи як тьютора, фасилітатора, медіатора культур. Планування виховної роботи куратора академічної групи. Критерії й моніторинг ефективності виховної роботи куратора зі студентами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Концептуальні засади педагогічного менеджменту у вищій школі

Мета, провідні напрями й головні завдання діяльності вищого навчального закладу. Правовий статус вищого навчального закладу у сфері вищої освіти й науково-освітніх послуг. Рівні акредитації вищих навчальних закладів в Україні. Типи вищих навчальних закладів. Теорія і практика педагогічного менеджменту у системі вищої освіти. Принципи, структура і специфіка педагогічного менеджменту у класичному університеті.

Тема 2. Специфіка науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи як менеджера освітнього процесу

Викладач вищої школи як суб'єкт науково-педагогічної й дидактичної культури та організатор навчально-виховного процесу. Науково-педагогічна діяльність викладача вищої школи, її структура та моделі здійснення. Типологія стилів викладацької діяльності викладача вищої школи. Імідж викладача вищої школи. Модель професійної компетентності викладача вищої школи як менеджера науково-освітньо-виховного процесу. Моніторинг якості професійної діяльності викладача. Професійна етика й педагогічна деонтологія, акмеологічні аспекти професійно-особистісного розвитку викладача вищої школи.

Тема 3. Система організації науково-методичної роботи у вищій школі

Зміст, функції, провідні напрями науково-методичної роботи сучасного вищого навчального закладу. Форми і методи науково-методичної роботи викладача у вищому навчальному закладі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Інновації в системі вищої освіти

Сутність педагогічної інноватики у вищій школі. Шляхи оновлення, реформування й модернізації системи вищої освіти в Україні.

Тема 2. Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності

Поняття інноваційної педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу. Сутність і структура інноваційної педагогічної діяльності викладача як суб'єкта дидактичної культури. Чинники формування готовності майбутніх викладачів до інноваційної педагогічної діяльності у вищій школі.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Вечірня форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		пр	лаб	І	с/р	л		п	л	і	с/р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ												
Тема 1.1. Предмет, завдання і соціальна місія педагогіки вищої школи	3	1				2	3	1				2

Тема 1.2. Основи наукових досліджень у галузі педагогіки вищої школи	2	1				1	2	1				1
Тема 1.3. Історія і тенденції розвитку вищої освіти	5					5	5					5
Разом – зм. модуль 1	10	2				8	10	2				8
Змістовий модуль 2. ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ												
Тема 2.1. Специфіка організації процесу навчання у вищій школі	8	1				7	8	1				7
Тема 2.2. Дидактичні підходи і принципи, методи і форми навчання у вищій школі	8	1				7	8	1				7
Тема 2.3. Сучасні технології навчання у вищій школі	8	2				6	8	2				6
Тема 2.4. Основи педагогічного контролю та моніторингу якості освітнього процесу у вищій школі	8					8	8					8
Тема 2.5. Студент як суб'єкт навчання і здобувач вищої освіти	8					8	8					8
Разом – зм. модуль 2	40	4				36	40	4				36
Змістовий модуль 3. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ												
Тема 3.1. Специфіка організації процесу виховання у вищій школі	5	1				4	5	1				4
Тема 3.2. Принципи, методи і форми виховання у вищій школі	5					5	5					5
Тема 3.3. Виховна робота куратора академічної групи	5					5	5					5
Разом – зм. модуль 3	15	1				14	15	1				14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ												
Тема 4.1. Концептуальні засади педагогічного менеджменту у вищій школі	5	1				4	5	1				4
Тема 4.2. Специфіка науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи як менеджера освітнього процесу	5					5	5					5
Тема 4.3. Система організації науково-методичної роботи у вищій школі	5					5	5					5

Разом – зм. модуль 4	15	1				14	15	1				14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ												
Тема 5.1. Інновації в системі вищої освіти	7					7	7					7
Тема 5.2. Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності	3					3	3					3
Разом – зм. модуль 5	10					10	10					10
ІНДЗ						30						30
Усього годин	90	8				82	90	8				82

5. Практичні заняття – не передбачено

6. Самостійна робота аспірантів

№ з/п	Види завдань для самостійної роботи аспірантів	Кількість годин
1	Скласти словник основних понять до кожної теми навчального курсу, оформити у вигляді глосарію	16
2	Підготувати рецензію на 1 фахову статтю з проблеми інновацій в системі вищої освіти	3
3	Розробити схематизовані конспекти міні-лекції та практичного заняття з мультимедійною презентацією за однією із тем навчального курсу	7
4	Скласти план-сценарій проведення виховного заходу зі студентами з актуальної проблеми	3
5	Розробити робочу програму елективного курсу (за темою дослідження), узгодити її з ОІП відповідної спеціальності	3
6	Підготувати тестові завдання для проведення експрес-контролю знань за однією з тем навчального курсу	3
7	Підібрати/Розробити інструментарій для проведення моніторингу якості академічних досягнень студентів	3
8	Здійснити самодіагностику власних якостей як куратора та викладача вищої школи	2
9	<u>ІНДЗ з однієї із тем:</u> 1. «Сучасний стан і перспективи розвитку вищої/професійної освіти в Україні /зарубіжній країні» (за профілем спеціальності); 2. «Інновації в системі вищої професійної освіти» (за профілем спеціальності).	30
10	Опрацювання нормативно-правових джерел	12
	Разом	82

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Концептуальний апарат дослідження (вступ)	Теоретична частина (виклад провідних положень)	Емпірична частина (статистика)	Захист проекту	Кількість годин
5	15	9	1	30

8. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія.
- наочні методи: ілюстрація, демонстрація, спостереження.
- методи формування практичних умінь та навичок: виконання практичних завдань, розробка схем, таблиць, складання опорних конспектів, складання словника понять;
- методи активного, евристичного і проблемного навчання, мультимедійні презентації.

9. Методи контролю

Поточне опитування і тестування знань аспірантів під час лекційних занять, оцінювання якості виконання ними завдань для самостійної роботи, ІНДЗ, зокрема експрес-опитування, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, захист ІНДЗ та професійно-педагогічного портфолію (робоча програма навчальної дисципліни, план-конспект лекції з використанням освітньої технології, план-конспект практичного заняття з комплектом дидактичних матеріалів, план-сценарій виховного заходу).

10. Питання для підсумкового контролю

1. Розкрийте предмет, об'єкт та категорії педагогіки вищої школи.
2. Поясніть місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук.
3. Розкрийте зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
4. Розкрийте методологію науково-педагогічного дослідження.
5. Розкрийте особливості педагогічного процесу вищої школи.
6. Назвіть та охарактеризуйте основні структурні компоненти педагогічного процесу як системи, завдання, функції, закономірності та принципи.
7. Охарактеризуйте викладача як суб'єкта педагогічного процесу вищої школи. Специфіка його діяльності.
8. Предмет і основні категорії дидактики вищої школи.
9. Дидактичні закономірності і принципи навчання у ЗВО.
10. Охарактеризуйте викладання та учіння як діяльність суб'єктів педагогічного процесу вищої школи.
11. Розкрийте поняття змісту освіти у вищій школі: ступеневість вищої освіти, нормативні документи, що визначають зміст освіти.
12. Охарактеризуйте методи навчання у ЗВО: класифікація методів навчання, традиційні, активні та інтерактивні методи навчання.
13. Розкрийте дидактичні функції традиційних та інноваційних форм і засобів навчання.
14. Розкрийте сутність поняття «форми організації навчання». Проаналізуйте розвиток і становлення організаційних форм навчання у вищій школі.
15. Охарактеризуйте лекцію як метод та провідну форму організації навчального процесу у ЗВО.
16. Різновиди сучасних лекцій, їх характеристика і структура. Методика організації і проведення різних видів лекцій: традиційні та нетрадиційні.
17. Проаналізуйте різні види семінарських занять та їх можливості у реалізації завдань підготовки майбутнього фахівця.
18. Розкрийте алгоритм підготовки викладача та студента до семінарського заняття.
19. Поясніть технологію і методику організації та проведення просемінарів, спецсемінарів, факультативів.
20. Охарактеризуйте педагогічні умови ефективної організації самостійної роботи студентів.
21. Роль навчальної та виробничої практики у фаховій підготовці студентів.
22. Розкрийте сутність поняття, функції, компоненти та види контролю навчально-пізнавальної діяльності студентів. Розкрийте можливості різних форм контролю знань студентів.
23. Охарактеризуйте методи педагогічного оцінювання й моніторингу академічних досягнень студентів.

11. Розподіл балів, що отримують здобувачі

Поточний контроль	Завдання для самостійної роботи	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума балів
20	30	30	10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B		
75-84	C	добре	

70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		здобувач ступеня доктора філософії	
Відмінно	90-100	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; рецензує відповіді інших студентів, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання не передбачені навчальною програмою; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	75-89	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	60-74	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички:
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	0-34	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, погребує постійної допомоги викладача

дисципліни			
------------	--	--	--

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичні посібники:

- Цокур О.С. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посібник. Одеса: ОНЮА, 2002. Вип. 1. Основи наукового педагогічного дослідження. 84 с.
- Цокур О.С. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посібник. Одеса: ОНЮА, 2002. Вип. 2. Педагогічний менеджмент. 81 с.
- Цокур О.С. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / під ред. З.Н. Курлянд. 3 вид. К.: Знання, 2009. Р. 1.3.1-1.3.5; 4.4. С. 127-158; С. 256-274.
- Цокур О.С. Основи гендерного виховання. Хрестоматія навчальних програм з проблем гендерного розвитку. К.: ПЦ «Фоліант»/під. ред. К.М.Левківського, 2004. С. 147-171.
- Цокур О.С. Основи гендерного виховання. Гендерний розвиток (конспекти лекцій). К.: ПЦ «Фоліант»/під. ред. К.М.Левківського, 2005. С. 124-187.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Законодавчі і нормативні документи

1. Закон України «Про освіту» URL: vnz.org.ua/zakonodavstvoosvitu.
2. Закон України «Про вищу освіту» URL: vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu.
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 01.07.2014 №1556-VII.
4. Концепція національної системи кваліфікацій. К., 2013.
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25 червня 2013 р. № 344.
6. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Постанова КМ України від 20.01.1998 р. № 65. *Офіційний вісник України*. 1998. №3. С.202-207.
7. Постанова КМ України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
8. Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття») : Постанова Кабінету Міністрів України № 896 від 03. 11.2004 р.
9. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій України: Постанова КМ України N1341 від 23.11.2011 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/1326289476970265/page5>
10. Про затвердження Положення про державний вищий заклад освіти : Постанова Кабінету Міністрів України N 1074 від 5.09.1996 р.
11. Про Національну доктрину розвитку освіти : Указ Президента України N 347/2002 від 17.04.2002 р.
12. Про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців: Тимчасове положення // Наказ МОН України від 23.01.2004. №48.
13. Про Положення про національний заклад (установу) України : Указ Президента України N 1334/2004 (1334/2004) від 02.11.2004 р.
14. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від 25 червня 2013 року.

Підручники та навчальні посібники

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вищих навчальних закладів. К.:Либідь, 1998. 554 с.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навч.- метод. посіб. К.: Кондор, 2008. 272 с.
3. Барановська Л.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч.посб. К.: НАУ, 2015. 240с.
4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. К. : Центр навч. літератури, 2006. 384 с.
5. Кнодель Л. В. Педагогіка вищої школи : посіб. для магістрів. К.: Вид. Паливода А.В., 2008. 136 с.
6. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Знання, 2005. 486с.
7. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіки вищої школи. К.: Ленвіт, 2007.
8. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. К.: НПУ, 2003. 267с.
9. Педагогика и психология высшей школы : учеб. пособие для вузов / отв. ред. М.В.Буланова-Топоркова. Ростов н/Д: Феникс, 2002. 544 с.
10. Педагогика и психология высшей школы: Учеб. пособ. для студ. и аспирантов вузов / Под ред. С.И.Самыгина. Ростов-на-Дону: Феникс, 1998. 544 с.
11. Приходько М.І. Педагогіки вищої школи: курс лекцій для магістрів. Запоріжжя ЗДУ, 2001. 150 с.
12. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. К.: Конкор, 2011. 628 с.

13. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. К.: "Академвидав", 2006. 352 с.
14. Хрестоматія з педагогіки вищої школи : навч. посібн. / за заг. ред. В. І. Лозової. Х.: Віровець А.П. "Апостроф", 2011. 408 с.
15. Цокур О.С. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посібник. Одеса: ОНЮА, 2002. Вип. 1. Основи наукового педагогічного дослідження. 84 с.
16. Цокур О.С. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посібник. Одеса: ОНЮА, 2002. Вип. 2. Педагогічний менеджмент. 81 с.
17. Цокур О.С. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / під ред. З.Н. Курлянд. 3 вид. К.: Знання, 2009. Р. 1.3.1-1.3.5; 4.4. С. 127-158; С. 256-274.
18. Цокур О.С. Основи гендерного виховання. Хрестоматія навчальних програм з проблем гендерного розвитку. К.: ПЦ «Фоліант» / під ред. К.М.Левківського, 2004. С. 147-171.
19. Цокур О.С. Основи гендерного виховання. Гендерний розвиток (конспекти лекцій). К.: ПЦ «Фоліант» / під ред. К.М.Левківського, 2005. С. 124-187.
20. Чернілевський Д.В., Томчук М.І. Педагогіка та психологія вищої школи: навч.посібник. Вінниця: «Україна», 2006. 402 с.
21. Шарипов Ф.В. Педагогика и психология высшей школы: учеб. пособие. М.: Логос, 2012. 448 с.

Додаткова

1. Андреев А.А. Педагогика высшей школы. Новый курс. М. : Московский международный институт эконометрики, информатики, финансов и права, 2002. 264 с.
2. Вдовюк В.И., Фильков С.М. Основы педагогики высшей школы в структурно-логических схемах: Учебное пособие. М.: МГИМО (У) России, 2004. 67с.
3. Егоров В.В., Скибицкий Э.Г., Храпченков В.Г. Педагогика высшей школы: учебное пособие. Новосибирск: САФБД, 2008. 260с.
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / під заг. ред. О. В. Овчарук. К.: К.І.С., 2004. 112 с.
5. Компетентнісний підхід у вищій освіті: світовий досвід / Укл. Антонюк Л.Л., Василькова Н.В. та ін. К.:КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2016. 61с.
6. Мачинська Н.І., Стельмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник. Львів: ЛДУВС, 2012. 180с.
7. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
8. Пионова Р.С. Педагогика высшей школы: учебное пособие. Мн.:Университетское, 2002. 256с.
9. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посіб. К. : Вища шк., 2005. 239 с.
10. Смолкина А.М. Методы активного обучения: науч.-метод.пособие. М.: Высшая школа, 1991. 176с.
11. Тернопільська В.І. Довідник з виховної роботи зі студентами / В.І.Тернопільська, Т.В.Коломієць, І.О.Піонтківська. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 264с.
12. Хуторской А.В. Современная дидактика:Учебник для вузов. СПб: Питер, 2001. 544с.
13. Цокур О.С. Концептуальные основы студентоцентрированной технологии университетского педагогического образования // Університетська педагогічна освіта: історія, теорія і перспективи розвитку в умовах глобалізації: матеріали Міжн. наук.-практ. конф. (м.Одеса, 11 вересня 2015р.). - Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015 - С.49-52.
14. Цокур О.С. Мультикультурна педагогіка як чинник формування професіоналізму особистості сучасного вчителя-гуманіста //Дунайські наукові читання: Європейський вимір і регіональний контекст: Матеріали Міжн. наук.-практ. конф. (м. Ізмаїл, 15-17 жовтня 2015 р.). - С. 202-210.
15. Цокур О.С. Сучасний стан і перспективи підготовки магістрів наук про освіту у класичному університеті. «Ідея університету у європейському і національному вимірах: традиції, сьогодення, перспективи»: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – С.88-89.
16. Цокур О.С. Місце і роль технологій арт-менеджменту у професійно-педагогічній підготовці майбутніх учителів. Дунайські читання: духовно-творча константа особистості. – Ізмаїл, 2016. – С. 85-89.
17. Цокур О.С. Формування професійно-педагогічної толерантності майбутнього вчителя: аналіз інноваційного досвіду / О.С. Цокур. – Комрат КГУ, 2016. – С. 129-135.

14. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <http://nbuv.gov.ua/>– Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
3. <http://www.dnpb.gov.ua/>– Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;
4. <http://www.osvita.org.ua/>– Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;

5. <http://ostriv.in.ua/> – Освітній шкільний інтернет-портал «Острів знань»;
6. <http://www.gumer.info/> – Библиотека Гумер – гуманитарные науки.
7. <http://onu.edu.ua> – офіційні документи ОНУ ім. І.І.Мечникова

ДОДАТОК А

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання є видом позааудиторної індивідуальної роботи аспіранта пошукового, науково-дослідницького чи творчого характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і враховується під час заліку.

Мета ІНДЗ – самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань аспіранта з дисципліни „ПВШ” та розвиток навичок самостійної роботи. Зміст ІНДЗ – завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних занять та самостійного опрацювання науково-педагогічної літератури.

Структура ІНДЗ:

- тема і план ІНДЗ;
- вступ – актуальність теми, мета та завдання роботи, методи дослідження;
- теоретична частина – виклад базових теоретичних положень з аналізом проблеми, уточненням етапів розвитку досліджуваного явища/процесу/системи;
- практична частина (висвітлення інноваційно-педагогічного досвіду, статистичних даних);
- основні результати роботи – подаються результати, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз;
- висновки;
- список використаної літератури (Див. Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»).

Критерії і показники оцінювання ІНДЗ

Критерії	Показники
Гностичний	Наявність педагогічних рішень, які відповідають вимогам часу
	Обсяг і повнота змісту, закінченість
	Оригінальність розкриття теми, рівень творчості
	Наявність аргументованих висновків
	Рівень самостійності виконання
	Узагальнення знань всього навчального курсу
Комунікативний	Якість доповіді: обсяг та глибина знань теми, ерудованість
	Культура мовлення, манери, утримування уваги аудиторії, імпровізація
	Правильність і повнота відповідей на запитання, переконливість аргументів, тактовність
Естетичний	Наявність наочного матеріалу або електронної презентації
	Відповідність вимогам
	Якість бібліографічного опису (наявність сучасних літературних джерел, наявність посилань у тексті, їх відповідність змісту)

Порядок подання та захисту ІНДЗ. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді друкованої роботи з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім заповненням із зазначенням всіх позицій

змісту завдання (до 25стор.). Основні умови до оформлення: шрифт TimesNewRoman, розмір 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25. Поля: ліве - 2,5; праве: 1,5 Оформлення таблиць і рисунків має відповідати вимогам державного стандарту до друкованих робіт. ІНДЗ подається викладачу не пізніше, ніж за 1 тиждень до заліку. Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим компонентом залікової оцінки з навчального курсу «Педагогіка вищої школи».

Бали	
30–25	тему розкрито правильно, повно, ґрунтовно, ілюстровано прикладами, фактами, цифрами
24–17	тему розкрито правильно, досить повно, допущено 1-2 неточності, окремі положення розкрито неповно, бракує фактів та ілюстрацій
16 – 9	тему в основному розкрито, але не повно, не системно, допущено помилки, відсутні посилання на джерела
8 – 3	тему частково розкрито, бракує обґрунтувань і фактів
2 – 1	тему розкрито неправильно
0	завдання не виконано